



HORDALAND STATSADVOKATEMBETER

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Pb. 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.: 17/5125 ES TSA/KBÅ/mk Vår ref.: 201701327 ESN/etj

20. november 2017

HØRING – FORSLAG OM ENDRING I STRAFFELOVENS REGLER OM FORVARING – HØRINGSUTTALELSE FRA HORDALAND STATSADVOKATEMBETER

Det vises til høringsbrev av 8. september då. med vedlagt høringsnotat for endringer i regler om forvaring. Statsadvokatene i Hordaland støtter forslagene til endring i straffeloven § 44. Det er paradoksalt at grunnvilkårene for prøveløslatelse fra forvaring fremstår som og praktiseres lempeligere enn vilkårene for prøveløslatelse fra ordinær soning av fengselsstraff. Vi støtter at det gis anvisning i loven på en bred risikovurdering som inkluderer domfeltes endringsvillighet, personlighet og adferd under soning. Etter vår oppfatning vil også fravær av aktivitet og informasjon om progresjon under soningen måtte være av betydning for vurderingen.

Det bør samtidig presiseres at for enkelte domfelte som gjennomfører forvaringsanstaltens menyer av tiltak og behandling, vil det, selv etter gjennomført opplegg, foreligge kvalifisert gjentakelsesfare basert på den domfeltes personlighet. Dette fanges best opp ved en anvisning i lovverket på at det ved vurdering av prøveløslatelse skal legges vesentlig vekt på den sakkyndige uttalelse mht. eventuelle endringer i den forvaringsdømtes sosiale og personlige fungeringsevne. Særlig for intelligente personer med psykopatiske trekk, vil det være meget vanskelig å vurdere fare for gjentakelse alene på grunnlag av gjennomført opplegg i anstalten og en blir henvist til inngående sakkyndig vurdering i tillegg. En tiltrer for øvrig at manglende informasjonstilgang om omstendigheter som tilsier at risiko for ny alvorlig kriminalitet i tilstrekkelige grad er redusert, må medføre at prøveløslatelse ikke skjer.

Det er i høringsnotatet reist forslag om forskjellige muligheter for fastsettelse av eksakt tidspunkt for prøveløslatelse etter forberedelse til dette. En støtter forslaget om at den nærmere frist for prøveløslatelse etter rettens beslutning om selve løslatelsen, fastsettes av kriminalomsorgen som under enhver omstendighet vil ha arbeidet med prøveløslatelsen. For det tilfellets skyld at den domfelte etter rettens beslutning ikke vil medvirke til prøveløslatelse, vil kriminalomsorgen måtte bringe saken tilbake for ny rettslig prøving dersom de på bakgrunn av domfeltes manglende samvirke mener at vilkårene for prøveløslatelse ikke lenger er til stede.

En tiltrer forslaget om hjemmel for felles forvaringsstraff med ny tidsramme dersom domfelte begår nye forvaringskvalifiserende handlinger etter opprinnelig idømt forvaring.

En tiltrer forslaget om å kunne idømme lenger prøvetid enn 5 år og en hjemmel for å forlenge prøvetiden der det fremdeles er hjemmel for å gi forlenget forvaring. I denne sammenheng vil en også få fremheve at adgangen til rettslig prøving av vilkår for forvaring jf strl. § 44 fjerde ledd og prøving av vilkår for prøveløslatelse jf strl. § 45 sjettede ledd hvert år etter at minstetiden er utløpt, etter vår oppfatning er for hyppig. Vi har eksempler på at forvaringsdømte da etter minstetidens utløp fokuserer sin energi på sakene om vilkårsprøving heller enn egen rehabilitering. En rettsrunde med prøving i tingrett/lagmannsrett og Høyesterett vil fort ta mellom et halvt og et helt år selv om saksbehandlingen påskyndes. At forholdene så skal endres tilstrekkelig til et helt annet resultat året etter, er ikke realistisk å forvente for denne type vurderinger. Det bør etter dette gå noe mer tid før spørsmålet igjen underkastes full rettslig behandling både for at den forvaringsdømte skal ha et insentiv til å fokusere på egen endring og av hensyn til det forholdsvis omfattende ressursuttak en rettslig prøving faktisk utgjør. En vil som over angitt, foreslå at fristen økes til minst to år mellom hver rettslige prøving.



Eirik Stolt-Nielsen

Gjenpart: Riksadvokaten